

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף קמ"ה ע"א

פרשת תולדות

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (קמ"ד ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

(בראשית כז) כְּשֶׁמוֹעַ עָשׂוּ אֶת דְּבָרֵי אָבִיו וְגו'.

תרגום לעברית

רבי יהודה אומר, משום אותה התרדה שהחריד יעקב את יצחק אביו, נענש יעקב בענש של יוסף שחרד תרדה כזו בשעה שאמרו לו זאת מצאנו. יצחק אמר מי אפוא - באיפה נענש יעקב, שכתוב איפה הם רעים, ושם יוסף נאבד, ונענש יעקב. ואף על גב שהקדוש ברוך הוא הסכים על ידו באותן הברכות, הוא נענש באיפה, שכתוב איפה הם רעים, ומשם נאבד ממנו ונענש כל אותו הענש. יתיר יצחק תרדה גדלה. מה זה גדלה? כתוב כאן גדלה, וכתוב שם (דברים יח) ואת האש הגדלה ה את וגו'. שנכנס עמו גיהנם. עד מאד - מה זה עד מאד? כתוב כאן מאד, וכתוב שם (בראשית א) והנה טוב מאד. זה מלאך המות. אז אמר מי אפוא. כשמע עשו את דברי אביו וגו'.

טקסט הזוהר

אמר רבי חייא, כמה בישין עבדו אינון דמעין דבכה ואפיק עשו קמי אבוי, בגין דיתברך מניה, בגין דהנה חשיב מלה דאבוי יתיר. הכי קרא שמו יעקב. (ד"א ל"ג ואוקמוה) הכי קרא שמו, קרא שמו ההוא דקרא ליה, אפיק ציצא דרוקא בגין קלנא. הכי נקרא

שְׁמוֹ לֹא כָּתִיב, אֲלֵא קָרָא שְׁמוֹ. (בראשית כז) וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה פְּעָמִים. זֶה. מִהוּ זֶה, (אלא) וַיַּעֲקֹבֵנִי פְּעָמִים מִבְּעֵי לֵיהּ. אֲלֵא, מִלָּה חֵד הָיִי תִּרִי זְמַנִּי, בְּכוֹרְתִי, (ק' ס' ע' א, שמות קי' א' ע' א) אֶהְדֵּר לֵיהּ זְמַנָּא אַחֲרָא בְּרַכְתִּי, זֶה הוּא תִּרִי זְמַנִּין. כְּגוֹוֹנָא דָּא, (בראשית מג) כִּי עָתָה שְׁכֵנוּ זֶה פְּעָמִים, מִלָּה חֵד, תִּרִין זְמַנִּין. חֵד דִּהָא אֶהְדֵּרְנָא לֵיהּ וְלֹא נִהְיִי בְּכִסּוּפָא קִמִּיָּה דִּהָהוּא בְּר נָש. שְׁכֵנוּ, בְּשָׁנוּ. אֲנִן בְּכִסּוּפָא מִנִּיָּה, וְכָבֵר אֶהְדֵּרְנָא.

תרגום לעברית

אָמַר רַבִּי חֵיָּא, כַּמָּה רָעוֹת עָשׂוֹ אוֹתָן דְּמַעֲוֹת שְׂפָכָה וְהוֹצִיא עָשׂוֹ לִפְנֵי אָבִיו כְּדִי שְׂתִיבְרָה מִמֶּנּוּ, מַשּׁוּם שֶׁהָיָה מַחֲשִׁיב דְּבַר אָבִיו יוֹתֵר. הֵכִי קָרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב. [ובארוהו] הֵכִי קָרָא שְׁמוֹ - קָרָא שְׁמוֹ אוֹתוֹ שֶׁקָּרָא לוֹ. הוֹצִיא הַשְׁמָעַת קוֹל שֶׁל רַק בְּשָׂכִיל קָלוּן. לֹא כְּתוּב הֵכִי נִקְרָא שְׁמוֹ, אֲלֵא קָרָא שְׁמוֹ. וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה פְּעָמִים. זֶה - מִה הוּא זֶה? [אלא] וַיַּעֲקֹבֵנִי פְּעָמִים הָיָה צָרִיךְ לִהְיוֹת! אֲלֵא דְּבַר אֶחָד הָיָה פְּעָמִים - בְּכוֹרְתִי, הַחֲזִיר לוֹ פַּעַם אַחֲרֵת בְּרַכְתִּי. זֶהוּ פְּעָמִים. כְּמוֹ כֵּן (בראשית מג) כִּי עָתָה שְׁכֵנוּ זֶה פְּעָמִים. דְּבַר אֶחָד פְּעָמִים. אֶחָד שֶׁהָיָה הַחֲזִירְתִּי לוֹ, וְלֹא נִהְיָה בְּבוֹשָׁה לִפְנֵי אוֹתוֹ אָדָם. שְׁכֵנוּ - בְּשָׁנוּ. אָנוּ בְּבוֹשָׁה מִמֶּנּוּ, וְכָבֵר הַחֲזִירְנוּ.

טקסט הזוהר

כְּגוֹוֹנָא דָּא, אָמַר אִיּוֹב, (איוב יג) וְתַחֲשַׁבְנִי לְאִיּוֹב לָהּ, אֶהְדֵּר אִיּוֹב, אִיּוֹב. וְאוֹקְמוּהָ דְּכָתִיב, (איוב ט) אֲשֶׁר בְּסַעְרָה יִשּׁוּפְנִי וְגו'. אָמַר לִפְנֵינוּ, רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, שְׁמָא רוּחַ סַעְרָה עָבְרָה לִפְנֵיהָ. וְהָכָא בְּכוֹרְתִי לָקַח וְהִנֵּה עָתָה אֶהְדֵּר מִלָּה וְנָטִיל בְּרַכְתִּי. (בראשית כז) הֵן גָּבִיר שְׁמַתִּיו לָהּ וְגו', וְלָהּ אִיפָּה מָה אַעֲשֶׂה בְּנִי. וְלָהּ אִיפָּה, לִית קִיָּמָא הָכָא מֵאן דְּמִסְתַּכֵּם עָלָהּ. מָה אַעֲשֶׂה בְּנִי. כְּדִין, בְּרַכִּיָּה בְּהָאֵי עֲלָמָא וְאַסְתַּכַּל בְּדִרְגִּיָּה, וְאָמַר (בראשית כז) וְעַל חֲרָפָה תַּחֲזִי, דִּהָא הֵכִי אֶתְחַזִּי לָהּ לְאוֹשְׁדָא דְּמִין וְלִמְעַבַּד קְרַבִּין, וְעַל דָּא אָמַר מָה אַעֲשֶׂה בְּנִי.

כמו זה אמר איוב, (איוב יג) ותחשבני לאיוב לך. חזר איוב - איוב. ופרשוה שכתוב אשר בשערה ישופני וגו'. אמר לפניו: רבוננו של עולם, שמא רוח סערה עברה לפניך? וכאן בכרתי לקח, והנה עתה חזר הדבר ונטל ברכתי. הו גביר שמתיו לך וגו', ולך אפוא מה אעשה בני. ולך אפוא - אין עומד פה מי שיסכים עליך. מה אעשה בני. אז ברה אותו בעולם הזה, והסתכל בדרגתו ואמר ועל חרבה תחיה, שהרי כה ראוי לך לשפך דמים ולעשות קרבות, ועל כן אמר מה אעשה בני.

טקסט הזהיר

רבי אלעזר אמר, ולך איפה מה אעשה, כיון דאמר האי, אמאי בני. אלא אמר ליה, ולך איפה מה אעשה, דאנת בדינא ובחרבא ובדמא חזינא לך, ולאחיה בארח שלים. אלא בני, בני ודאי, אנא גרימנא לך, בגין דאנת בני. ועל דא על חרבה תחיה ואת אחיה תעבד. ועדיין לא אתקיים, דהא לא פלח ליה עשו ליעקב. בגין דיעקב לא בעא ליה השתא, ואיהו אהדר וקרא ליה אדני כמה זמני, בגין דאסתכל למרחוק, וסליק ליה לסוף יומיא, בדקאמרן.

תרגום לעברית

רבי אלעזר אמר, ולך אפוא מה אעשה - כיון שאמר את זה, למה בני? אלא אמר לו, ולך אפוא מה אעשה שאתה בדין ובחרב ובדם אני רואה אותך, ואת אחיך בדרך שלמה. אלא בני, בני ודאי. אני גרמתי לך משום שאתה בני, ועל כן ועל חרבה תחיה ואת אחיך תעבד. ועדיין לא התקיים, שהרי לא עבד עשו את יעקב, משום שיעקב לא רצה אותו עכשו, והוא חזר וקרא לו אדוני כמה פעמים, משום שהסתכל למרחוק והעלה אותו לסוף הימים, כמו שאמרנו.

רבי חייא ורבי יוסי הוו אַזלי באַרחא. עד דהוו אַזלי, חמו ליה לרבי יוסי סבא דההו אַזיל בתרייהו. יתבו עד דמטא לגבייהו. כיון דמטא לגבייהו, אמרו השתא ארחא מתתקנא קמז, אַזלו. אמר רבי חייא (תהלים קיט) עת לעשות לַיָּי. פתח רבי יוסי ואמר, (משלי לא) פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על לשונה. פיה פתחה בחכמה, דא כנסת ישראל, ותורת חסד על לשונה אלין אינון ישראל, דאינון לישראל דאורייתא דמשתעי בה יומי ולילי. (משלי לא) פיה פתחה בחכמה דא ב' דבראשית, ואוקמוה. ותורת חסד על לשונה דא אברהם, דביה ברא עלמא, וביה משתעי תדיר. ב' סתים מהאי גיסא, ופתיחא מהאי גיסא. סתימא מהאי גיסא, כמה דאת אמר, (שמות לג) וראית את אַחורִי. פתיחא מהאי גיסא, בגין לאנהרא (נ' א להדרא) אנפחא לגבי עילא, ופתיחא מהאי גיסא, בגין לקבלא מלעילא, ואיהי אפסדרה לקבלא. ובגין כך קיימא ברישא דאורייתא ואתמלייא לבתר, פיה פתחה בחכמה, בחכמה ודאי, דכתיב בראשית ברא אלהים, פתרגומו. ותורת חסד על לשונה, דהא לבתר משתעי ואמר (בראשית א) ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור.

תרגום לעברית

רבי חייא ורבי יוסי היו הולכים בדרך. בעודם הולכים ראו את רבי יוסי הזקן שהיה הולך אחריהם. ישבו עד שהגיע אליהם. כיון שהגיע אליהם, אמרו, עכשו הדרך מתקנת לפנינו. הלכו. אמר רבי חייא, עת לעשות לה'. פתח רבי יוסי ואמר, (משלי לא) פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על לשונה. פיה פתחה בחכמה - זו כנסת ישראל. ותורת חסד על לשונה - אלו הם ישראל, שהם לשון התורה שמדברים בה ימים ולילות. פיה פתחה בחכמה - זו ב' של בראשית, ופרשוה. ותורת חסד על לשונה - זה אברהם, שבו ברא את העולם ובו מדבר תמיד. ב' סתומה מצד זה, ופתוחה מצד זה. סתומה מצד זה, כמו שנאמר וראית את אחרי. פתוחה מצד זה כדי להאיר [להדר] פניה

כָּל־פִּי מַעֲלָה, וּפְתוּחָהּ מִצַּד זֶה כְּדִי לְקַבֵּל מִלְמַעְלָה, וְהִיא אֲכַסְדָּרָה לְקַבֵּל. וּמִשּׁוּם כֵּן עוֹמֶדֶת בְּרֹאשׁ הַתּוֹרָה וּמִתְמַלֵּאת אַחֵר כֵּן. פִּיהָ פְּתֻחָה בְּחֻכְמָהּ, בְּחֻכְמָהּ וְדַאי, שְׁכָתוּב בְּרֹאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, כְּתִרְגוּמוֹ. וְתוֹרַת חֹסֶד עַל לְשׁוֹנָהּ - שְׁהִרִי אַחֵר כֵּן מְסַפֵּר וְאוֹמֵר, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר.

טקסט הזהור

פִּיהָ פְּתֻחָה בְּחֻכְמָהּ, דָּא ה' (קדמאה) דְּשָׁמַא קְדִישָׁא דְכָלָא בָּהּ, וְאִיהִי סְתִים וְגִלְיָא, כְּלִילָא דְעִילָא וְתַתָּא, רְזָא דְעִילָא וְתַתָּא. (משלי לא) פִּיהָ פְּתֻחָה בְּחֻכְמָהּ, בְּגִין דְּאִיהִי סְתִים דְּלָא אֲתִידַע כָּלֵל, דְּכַתִּיב, (איוב כח) וְנִעְלָמָה מַעֲיָנִי כָּל חַי וּמַעוֹף הַשָּׁמַיִם נִסְתָּרָה. וְכֵן שְׁאֲרֵי לְאַתְפְּשָׁט בְּחֻכְמָהּ דְּאַתְדַּבֵּק בָּהּ, וְאִיהִי בְּגוּוֹה, (ואיהי) אֲפִיקַת קָלָא, דְּאִיהִי תוֹרַת חֹסֶד.

תרגום לעברית

פִּיהָ פְּתֻחָה בְּחֻכְמָהּ - זו ה' [הראשונה] שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ שֶׁהַכֹּל בָּהּ, וְהִיא סְתוּמָה וְגִלּוּיָהּ, כְּלוּלָה מִמַּעֲלָה וּמִטָּה, הַסּוּד שֶׁל מַעֲלָה וּמִטָּה. פִּיהָ פְּתֻחָה בְּחֻכְמָהּ - מִשּׁוּם שֶׁהִיא סְתוּמָה שְׁאִין נִדְעֶת כָּלֵל, שְׁכָתוּב וְנִעְלָמָה מַעֲיָנִי כָּל חַי וּמַעוֹף הַשָּׁמַיִם נִסְתָּרָה. וְכִשְׁמַתְחִילָה לְהַתְפַּשֵּׁט בְּחֻכְמָהּ שֶׁנִּדְבָּקָה בָּהּ, וְהִיא בְּתוֹכָהּ, [והיא] מוֹצִיָּאָה קוֹל, שֶׁהִיא תוֹרַת חֹסֶד.

◆ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (קמ"ה ע"ב) ◆

טקסט הזהור

פִּיהָ פְּתֻחָה בְּחֻכְמָהּ, דָּא ה' א' בְּתַרְאָה דְּאִיהִי (דאיהי) דְּבוּר, וּמָלָה תִּלְיָא בְּחֻכְמָהּ. וְתוֹרַת חֹסֶד עַל לְשׁוֹנָהּ. דָּא קוֹל דְּקִיָּמָא עַל דְּבוּר לְאַנְהָגָא לִיהִי. וְתוֹרַת חֹסֶד, דָּא יַעֲקֹב,

פִּיהָ פִּתְחָה בְּחֶכְמָה - זֶה ה' אֱלֹהֵינוּ שֶׁהֵיא דְבוּר, וְהַדְּבוּר תְּלוּי בְּחֶכְמָה. וְתוֹרַת חֶסֶד
עַל לְשׁוֹנָה - זֶה הַקּוֹל שֶׁעוֹמֵד עַל הַדְּבוּר לְהַנְהִיגוֹ. וְתוֹרַת חֶסֶד - זֶה יַעֲקֹב, שֶׁהוּא עַל
לְשׁוֹנָה, לְהַנְהִיג הַדְּבָר וּלְאַחֵז אוֹתוֹ, שֶׁהֵרִי אֵין דְּבוּר בְּלִי קוֹל, וּבִאֲרוּקָה.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.